

POSLOVNO POROČILO ADS ZA LETO 2021

Andragoško društvo Slovenije (v nadaljevanju ADS) je prostovoljno, nevladno, nepridobitno združenje, ki ima status društva v javnem interesu. Člani so posamezniki, javne osebe in tudi nekatere organizacije ter zaposleni, ki so strokovno in interesno povezani z izobraževanjem odraslih.

Žal se članstvo v društvu zadnja leta zmanjšuje, posledično pa tudi poslanstvo in pomen društva, saj se ljudje enakih interesov in stroke, povezujejo tudi preko elektronskih omrežij, kjer se množično izmenjujejo mnenja in informacije. Kljub vsemu ostaja društvo pomembno za nekaj več kot 100 članov, saj predvsem zastopa interese izobraževalcev odraslih neodvisno od političnih odločitev. Se pa članstvo stara, pogrešamo pomladitev članstva.

DELO DRUŠTVA V LETU 2021

Tudi leto 2021 je zaznamoval virus, ki je v veliki meri preprečil večjo javno dejavnost društva. Večina aktivnosti je tako, kot že leto pred tem, potekala po spletu in elektronski pošti, za srečanja v živo je bilo zelo malo priložnosti.

Na MIZŠ se še vedno ukvarjajo predvsem s problemi šolanja otrok, izobraževanje odraslih in ranljive skupine so na obrobju zanimanja. Vodstvo IO je v letu 2021 prevzela Teja Dolgan, ki smo ji na srečanju v živo predstavili poglede ADS na izobraževanje odraslih.

Namen in cilji delovanja društva, se kljub vsemu niso bistveno spremenili. Še vedno je glavni namen obstoja društva, da zastopa in zagovarja ter skuša uveljaviti interese in razvojne cilje izobraževanja odraslih (v nadaljevanju IO) na nacionalni ravni, izobražuje in informira svoje člane in osvešča o pomenu IO strokovno javnost. Naša naloga je tudi, da se odzivamo na probleme, zakonodajne rešitve in drugo, kar se dogaja v IO. Letos je bila edina priložnost na nekaj spletno organiziranih konferencah in letnem posvetu o izobraževanju odraslih v organizaciji MIZŠ in ACS. Mednarodne povezave in sodelovanje so bile prav tako omejene na spletno komunikacijo, odpovedali smo se tudi pripravi aktualnega strokovnega dogodka, ki smo ga v preteklih letih vedno uspeli organizirati vsaj enkrat letno. Žal so se pretrgali tudi kontakti, ki smo jih vzdrževali z bivšimi jugoslovanskimi republikami preko organizacije posveta Gradimo mostove v izobraževanju odraslih.

Prav pomanjkanje vseh dejavnosti in zaprtje v domove, nam je pa omogočilo, da smo se ustvarjalci monografije **Izzivi inkluzije pri vseživljenjskem učenju in izobraževanju odraslih s posebnimi potrebami**, posvetili dokončanju tega obsežnega in zahtevnega dela, ter uspeli monografijo konec lanskega leta tudi predstaviti strokovni javnosti.

ORGANIZIRANOST DRUŠTVA

Za nemoteno delovanje društva je odgovoren izvršilni odbor ADS (IO ADS), predsednica društva Ida Srebotnik in tajnica Irena Suhadolc. Računovodstvo vodi pogodbeno Jožica Gregorič, informativno glasilo Novičke, ki izidejo dvakrat letno, ureja Marija Velikonja in uredniški odbor. Odločitve o aktivnostih društva se sprejemajo enkrat letno na skupščini ADS.

Kot že leto pred tem, je tudi v letu 2021, marca skupščina potekala po elektronski pošti, korespondenčno. Tudi člani IO ADS so komunicirali in odločitve sprejemali po elektronski pošti in po telefonu.

<u>Člani IO ADS:</u>	<u>Člani nadzornega sveta</u>	<u>Člani častnega razsod.</u>
Podboj Breda	Sotošek Andrej , predsednik	Perme Ema
Suhadolc Irena, tajnica	Žepič Raduška	Derganc Miša
Srebotnik Ida, predsednica	Jelenc Zoran	Beltram Peter
Pegan Štemberger Jelica		Klemenčič Sonja
Povše Maja		Huzjan Štefan
Močilnikar Špela		Dijak Vogrič Hilda
Možina Tanja		

Večini članov IO ADS, predsednici in tajnici društva Idi Srebotnik in Ireni Suhadolc je potekel mandat in v letu 2022 bomo izvedli volitve novega vodstva ADS.

FINANCIRANJE:

ADS se financira iz članarin, projektov in prijave na razpise MIZŠ za sofinanciranje društev in organizacij za IO. V letu 2021 so nam ob prijavi na razpis MIZŠ za sofinanciranje dejavnosti IO, odobrili le sredstva za predstavitev monografije Izzivi inkluzije pri vseživljenjskem učenju in izobraževanju odraslih s posebnimi potrebami. Tudi v letu 2020 smo del sredstev preteklega obračunskega obdobja, prenesli na leto 2021, sicer nam ne bi uspelo dokončati monografije. Stroški priprave monografije so v treh letih preseglji za polovico sredstva, ki smo jih pridobili v dveh letih s prijavo na razpise sofinanciranje MIZŠ.

Plačevanje članarine je še vedno zelo neredno in z zamudami. Pošteno bi bilo, da člani, ki nimajo več interesa za članstvo v ADS, sporočijo tajnici svojo namero in izstopijo.

Več informacij o prihodkih in odhodkih ADS je v finančnem poročilu.

AKTIVNOSTI ADS V LETU 2021

To je bilo leto drugačne realnosti, prilagajanja, apatije in nemotiviranosti. Večina načrtovanih aktivnosti nam ni uspelo realizirati, kot smo si zamislili.

Prijava na razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih v letu 2021:

Poleg strokovnega posveta: **Virtualna prihodnost izobraževanja odraslih kot alternativa standardnim oblikam izobraževanja**, smo prijavi še dokončanje in predstavitev monografije Izzivi inkluzije pri vseživljenjskem učenju in izobraževanju odraslih s posebnimi potrebami. Sofinanciranje posveta so na razpisu, kljub aktualni vsebini, neargumentirano zavrnil, monografijo so sofinancirali v neznatnem deležu, ki ne bi kril niti stroškov tiska, kar dokazuje, kako nerealne so ocene komisije, ki na MIZŠ odloča o sofinanciranju na razpisih.

Menimo, da bi se bilo potrebno enkrat izreči in odzvati na, po našem mnenju, ne transparentne postopke razpisa za sofinanciranje izobraževanja odraslih MIZŠ, ker je prijava na ta razpis skoraj edina možnost, da lahko društva sploh izvedemo nekatere finančno zahtevnejše naloge

Priprava strokovne monografije Izzivi inkluzije pri vseživljenjskem učenju in izobraževanju odraslih s posebnimi potrebami :

Naš največji dosežek v obeh letih 2020 in 2021 je priprava in izdaja **monografije Izzivi inkluzije pri vseživljenjskem učenju in izobraževanju odraslih s posebnimi potrebami**, ki je doslej edina tovrstna znanstvena monografija v Sloveniji, sploh prva, ki je na enem mestu uspela zbrati teoretične in praktične poglede na izobraževanje in učenje različnih oseb s posebnimi potrebami, ki imajo enakovredno pravico do vključenosti v učenje in izobraževanje, ki jim je v večini primerov kratena. Slovenska zakonodaja, ki ureja področje posebnih potreb in vsa literatura, ki je na voljo delno ureja zgolj področje oseb s posebnimi potrebami, ki so omejene na otroke in delno mladino, odrasli oz. tranzicija iz prehoda v nadaljne izobraževanje in šolanje ter neformalno izobraževanje odraslih s posebnimi potrebami, pa je zanemarjeno. Omenjena znanstvena monografija je zapolnila vrzel v celotnem izobraževalnem sistemu, ne le v izobraževanju odraslih in bo v dragoceno pomoč vsem izobraževalcem, učiteljem, mentorjem, trenerjem, predavateljem in študentom na fakultetah. Zapolnila je vrzel, ki bi jo morali zapolniti na ravni sistema.

Decembra 2021 smo imeli uspešno predstavitev monografije v sodelovanju z ACS in sicer v programu EPUO. Brez povabila ACS, da sodelujemo pri projektu EPUO s temo vključenosti in pomoči nekaterih zaposlenih na ACS pri pripravi in izvedbi predstavitve monografije, nam tega ne bi uspelo izpeljati. Spletna predstavitev je bila zelo dobro sprejeta, udeležilo se je več kot 170 udeležencev. Več o predstavitvi je še vedno na ogled na naši spletni strani ADS: <https://www.andragosko-drustvo.si> ali pa na spletni strani ACS. Na spletni strani RTV SLO je objavljen tudi intervju s predsednico ADS, ki je, poleg predstavitve monografije, spregovorila tudi o problemih izobraževanja odraslih, še posebej izobraževanja ranljivih skupin. (<https://www.rtv slo.si> / dostopno/clanki/upajmo-da-bo-nasa-monigrafija-odprla-nekatere-oci-in-usesa/610140.

Mednarodno sodelovanje:

Žal je tudi v letu 2021 odpadlo srečanje Gradimo mostove v izobraževanju odraslih. Problem je tudi, da nimamo zagotovljenega financiranja teh srečanj, čeprav smo se s kolegi iz Hrvaške dogovarjali, da bi projekt prijaviли za financiranje v programih Erasmus. Kot kaže, kolegi iz Hrvaške niso bili uspešni na razpisu in v prihodnje bo potrebno razmisliti kako naprej..Odgovorov še vedno nimamo, ker so v letu 2021 odpadli tudi vsi pogovori v tej smeri. Upamo, da ne bo lansko leto pretrgalo niti sodelovanja, ki smo ga uspeli vzpostavili s kolegi iz bivših jugo- republik prav na teh strokovnih srečanjih.

Še vedno smo **člani EAEA**, kar pa se je prav tako omejilo na informacije, ki jih prejemo po elektronski pošti in so objavljene na spletu.

Ostale aktivnosti v letu 2021:

- Uspelo nam je izdati eno številko novičk ADS
- Udeležili smo se tudi nekaterih virtualnih konferenc v organizaciji ACS v okviru projekta EPUO. Resolucija sveta o prenovljenem evropskem programu za IO 2011/C372/OI se je iztekel 2020. V Sloveniji ga, vzporedno z drugimi evropskimi državami, uresničujemo s projektom EPUO (<https://epuo.acs.si>). Vključili smo se v

nekatero razpravo in sodelovali s predstavitvijo monografije na šestem virtualnem forumu EPUO s temo vključenosti in dejavnega državljanstva. Na predstavitvi je sodelovalo vseh 9 avtoric in dva predstavnika oseb s posebnimi potrebami. Moderirala sem Ida Srebotnik, tudi kot sourednica in izdajatelj monografije. Monografija je naprodaj po ceni 30 Eur, vključno s pošiljanjem.

- Sodelovali smo tudi na letnem posvetu o izobraževanju odraslih, v organizaciji ACS in MIZŠ, kjer sem imela predsednica ADS kritičen prispevek v razpravi o stanju v izobraževanju odraslih.
- Na MIZŠ smo poslali tudi predlog za ustanovitev direktorata za izobraževanje odraslih. Na MIZŠ so organizirani po šolski shemi za predšolsko in osnovno šolsko izobraževanje in visoko šolsko izobraževanje. Srednje šole in višje šole so umeščene v neke vrste mešanem direktoratu in taka organiziranost ne odraža dejanskega stanja z vidika obsega vključenosti odraslih in ne sledi sprejetim usmeritvam o vseživljenjskem učenju. Pobudo so podpisale, poleg ADS še DOIO, U3ŽO.ZLUS.ZiSS.
- Argumentirano in kritično smo se odzivali na nekatere sistemske rešitve in odločitve odločevalcev (19.8.2021 na javno razpravo ReNPIO),
- Obveščali člane o aktualnih dogodkih, kjer smo bili udeleženi, na spletnih straneh ADS in po elektronski pošti.

Prijava na razpis MIZŠ za sofinanciranje dejavnosti v izobraževanju odraslih, leto 2022

Na razpis MIZŠ smo se prijavili marca letos. V primeru, da bodo naši predlogi potrjeni in sofinancirani, bo moralo dejavnosti realizirati novo vodstvo ADS. Prijavljene naloge je predhodno potrdil tudi IO ADS po elektronski pošti.

Prijavili smo naslednje dejavnosti:

1. Ime naloge: Mednarodno sodelovanje-izmenjava dobrih praks na področju neformalnega izobraževanja odraslih :

VKLJUČENOST IN RAZNOLIKOST PRI UČENJU IN IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH, S Poudarkom NA ODRASLIH S POSEBNIMI POTREBAMI

Potem, ko smo v ADS pripravili in izvajali poseben program v šestih moduli z naslovom **Inkluzija odraslih s posebnimi potrebami v izobraževanje odraslih**, ki je bil namenjen učiteljem, izobraževalcem in organizatorjem izobraževanja odraslih, smo izdali v letošnjem letu še obsežno **znanstveno monografijo Izzivi inkluzije pri vseživljenjskem učenju in izobraževanju odraslih s posebnimi potrebami**. Pri obeh obsežnih delih so sodelovale vrhunske strokovnjakinje z izkušnjami pri delu in izobraževanju z osebami s posebnimi potrebami.

Ta znanja in izkušnje bi želeli podeliti z izobraževalci odraslih v bivših republikah Jugoslavije, s katerimi smo se zadnjih šest let povezovali v projektu Gradimo mostove v izobraževanju odraslih.

V ta namen bomo organizirali posvetovalno konferenco, kjer bomo predstavili posamezne izkušnje in znanja pri izobraževanju in inkluziji odraslih s posebnimi potrebami v izobraževanje in učenje, predstavili našo monografijo, se pogovorili o sistemskih in zakonskih rešitvah inkluzije, se seznanili s smernicami in rešitvami v EU ter programi usposabljanja in izobraževanja učiteljev in izobraževalcev odraslih.

Stroške izvedbe smo ocenili na 5000,00 EUR.

2. Ime naloge : Posvetovalni forum

VPLIV MEDIJEV in MEDMREŽJA NA PRILOŽNOSTNO, VSEŽIVLJENJSKO UČENJE ODRASLIH

Koristno in nujno se je tudi v izobraževanju odraslih resneje zavedati vplivov, ki jih imajo danes mediji v našem življenju in posredno vplivov, ki jih imajo zavedno ali nezavedno na naše izobraževanje, še posebej priložnostno učenje.

Pravzaprav smo postavljeni pred dilemo: Ali medije povečujemo ali pa jim pripisujemo prevelik negativen vpliv.

V 15.st so tiskane knjige omogočile, da se je pridobivanje znanja nekoliko osamosvojilo od učiteljevega vzora in avtoritete. Utemeljeno bi bilo pričakovati, da je instantni dostop do vednosti, različnih informacij in znanja, ki smo mu priča danes na medmrežju, omogočil še bolj samostojno nabiranje znanja in s tem dostop do učenja in avtonomije tistih, ki se izobražujejo, stran od vpliva učitelja in formalnega izobraževanja in šole.

Čeprav nekatere družbene težnje kažejo v to smer, pa jim nasprotujejo vsaj enako močne, če ne celo močnejše, nasprotnne težnje, da je vpliv medijev, informacije in znanje, ki je vse dostopno, nezanesljivo, zavajajoče...

Na strokovnem forumu bomo z različnimi strokovnjaki in predstavivijo nekaterih raziskav, poskusili poglobiti dilemo, ali novi mediji in njihov vpliv, udejanjajo samostojen dostop do vednosti in verodostojnega znanja in informacij za njihove uporabnike in uporabnice, ali ne.

Stroške izvedbe smo ocenili na 3000,00 Eur

Odperta vprašanja in dileme, ki ostajajo v prihodnje, tudi kot naloge ADS:

- Pasivnost in neodzivnost članov ADS, razen redkih izjem
- Razmislek o prihodnosti društva ADS, posodobitvi Pravil društva, pomladitvi članstva, novih projektih in možnostih financiranja...
- Prijave na EU projekte in program Erasmus
- Opažamo vedno večjo razdrobljenost in prevlado osebnih interesov v izobraževanju odraslih v maloštevilnih društvih in zvezah za IO, krovna organizacija za IO bi bila lahko rešitev in edina pot k poenotenju IO na nacionalni ravni. Doslej smo bili v ADS s pobudami za ustanovitev take organizacije neuspešni, čeprav so bile povabljene organizacije načeloma za.
- Pomanjkanje razvojnih smernic v izobraževanju odraslih, ki bi vključevale več sodobnih pristopov in novih, predvsem digitalnih vplivov in možnosti v IO
- Pogrešamo več sodelovanja s fakultetami in razvojnimi institucijami (Pedagoški institut, FF).
- Izobraževanje odraslih se bo moralo v prihodnje, bolj kot doslej, prilagajati novi realnosti, obdobju po pandemiji in novim področjem, kot so podnebne spremembe, priložnostno učenje, digitalizacija, vplivu medijev in družabnih omrežij, fake news itd... ..

ZAKLJUČEK:

Resno bo potrebno razmisliti o prihodnosti društva ADS, čeprav nismo edino stanovsko društvo, ki ima probleme s članstvom in motivacijo za dejavnosti in aktivnost.

Leto 2021 je bilo, enako kot leto prej, težko, ker nas je še vedno omejeval virus. Nekaterim članom ADS idej še vedno ne manjka, zatakne pa se pri njihovem uresničevanju, ker se tu aktivnost največkrat ustavi pri enem ali dveh posameznikih. Večino nalog mora opraviti predsednik ADS in za to nosi preveliko odgovornost, ki včasih presega njegove zmogljivosti. V prihodnje bo potrebno motivirati in povabiti k sodelovanju več mladih andragogov in zaposlenih v izobraževanju odraslih in razmisliti o načinu delovanja društva, ki bo bolj prilagojeno sodobni digitalni družbi, novim interesom in novi (ne) normalnosti. Žal mnogim zadostujejo informacije in komuniciranje preko virtualnih družabnih omrežij, čeprav, po mojem mnenju, to ne more nadomestiti pristnih in živih osebnih stikov in srečanj. Po drugi strani pa starejši niso večji uporabe sodobnih IKT orodij in spletnih komunikacij in povezav.

Obdobje mojega podvojenega mandata se končuje. Športniki bi rekli »...da sem se trudila po svojih najboljših močeh in večkrat pustila »srce na igrišču...«

Hvala nekaterim članom-sopotnikom, ki so me pri tem podpirali in sodelovali.

Na marsikaj sem lahko ponosna:

- na nekatere dobro pripravljene, aktualne in odzivne strokovne posvete,
- na pobudo in uspela srečanja »Gradimo mostove v izobraževanju odraslih«,
- na uspešno sodelovanje z nekaterimi institucijami, društvi, fakultetami, organizacijami, posamezniki...Predvsem hvala za podporo in sodelovanje vodstvu, nekaterim sodelavcem in tajnicam Andragoškega centra Slovenije,
- ponosna sem na nekatere izbojevanje bitke z MIZŠ
- na ureditev naše spletne strani
- na obeležje 50 letnice ADS
- na nekaj številka naših novičk, ki jih je vsa leta urejala Marija Velikonja
- na nekatere projekte kot je projekt izobraževanja IO v lokalni skupnosti, ki je potekal več let (vodila ga je Olga Drogenik); projekt Old Guys (vodila ga je Špela Močilnikar); izobraževalni program v šestih modulih Inkluzivno izobraževanje odraslih s posebnimi potrebami, ki smo ga večkrat uspešno izvedli in izdali tudi posebno zloženko.
- Program je bil tudi povod za nastanek monografije Izzivi inkluzije pri vseživljenjskem učenju in izobraževanju odraslih s posebnimi potrebami. Na to delo sem še posebej ponosna, ker je posebno tudi zato, ker zapolnjuje veliko vrzel na tem področju in ker je vložena ogromno dela in usklajevanja, predvsem dveh zadnjih let. Sodelovali smo z več vrhunskimi strokovnjakinjami, kar nam je v čast in posebna hvala za podporo, angažiranost in pomoč Maji Povše, ki je bila pri tem tudi zelo angažirana.
- Posebna hvala tudi tajnici ADS Ireni Suhadolc in računovodkinji Jožici Gregorič, s katero sva vsa ta leta uspešno in brez minusov uspeli krmiliti naša skromna finančna sredstva.
- Hvala tudi Jelici Pegan Štemberger, ki je našemu društvu večkrat velikodušno odstopila prostore za naša srečanja.

Še bi lahko naštevala opravljene naloge in sodelavce, ki so pri uresničevanju sodelovali. Mnoge dejavnosti teh let ostajajo zabeležene v letnih poslovnih poročilih. Med njimi tudi spodletele ideje in načrti, ki ostajajo izzivi za novo vodstvo ADS.

Ostajam aktivna članica ADS, dokler bodo volja in ideje za njihovo uresničevanje.

Kot društvo moramo ostati in obstati, ker le nevladne organizacije lahko v teh časih ostajajo objektivne in, ko je to potrebno, pokažejo ogledalo odločevalcem.

Hvala vsem, ki ste me podpirali in spodbujali in srečno pri nadaljnem delu novemu vodstvu ADS.

Ljubljana, 18.3.2022

pripravila: predsednica ADS

Ida Srebotnik, prof. ped.